

N:o 81.

Uppläst och godkänd af Riksdagens Första Kammare den 8 maj 1897.
— — — — — Andra Kammare den 8 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående utredning, huruvida ej föreskrift borde meddelas derom, att tändstickor, i hvilkas tändmassa vanlig fosfor ingår, ej må till riket införas eller der utbjudas eller hållas till salu.

(Första Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 1) utlåtande n:o 12.)
(Andra Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 3) utlåtande n:o 13.)

Till Konungen.

I en inom Riksdagen gjord framställning har fråga väckts om förbud mot införande i riket eller försäljning derstädes af tändstickor, i hvilkas tändmassa vanlig — hvit eller gul — fosfor ingår.

Denna framställning grundar sig derpå, att fosfortändstickornas lätta tillgänglighet så godt som uteslutande utgör betingelsen för det i vårt land förekommande stora antalet dödbringande fosforförgiftningar, samt att dessa förgiftningars antal visat sig vara stadt i en snabb och därför så mycket mer betänklig tillväxt.

I framställningen åberopas, hurusom fosforförgiftningarna så godt som uteslutande drabbade kvinnor och företrädesvis unga kvinnor. Orsaken till dessa förgiftningar vore, såsom otvetydigt framginge af obduktionsberättelserna, användningen af fosfor i fosterfördrifningssyfte. Att ett så farligt medel fortfarande allmänt användes, berodde tydligen derpå, att fosterfördrifningen medelst fosfor, om ock i många fall medförande döden för modern, ej sällan verkligen kunde lyckas, utan att kosta henne lifvet.

Under sådana förhållanden drefves olyckliga unga qvinnor af sitt begär att komma ur en sorglig belägenhet att tillgripa det med en ytterst kvalfull död hotande medlet. Då fosforförgiftningarna förekomma i alla landsdelar och då klart vore, att många dylika förgiftningar, framför allt nästan alla de, vid hvilka endast barnet, men icke modern, satte till lifvet genom förgiftningen, icke komme till allmän kännedom, måste man finna, att här vore fråga om ett verkligt samhällsodt.

Ifrågavarande framställning upptager jemväl till bemötande de skäl, som kunna anföras mot det ifrågasatta förbudet, dervid göres gällande, bland annat, att man icke med fog kan påstå, att producenter och konsumenter af fosfortändstickor här i landet genom ett förbud mot dessa stickors försäljning skulle lida någon nämnvärd skada, samt att det föreslagna lagstadgandet syntes blifva fullt effektivt och lägga hinder i vägen för fosforförgiftningar.

En närmare granskning af de vådor, som medfölja användningen af fosfortändstickor, synes onekligen visa, att det afsedda förbudet icke saknar skäl för sig. Frånsedt fosfortändstickornas eldfarlighet, har man i deras användbarhet för brottsliga ändamål en kraftig bevekelsegrund för att eftersträfvat ett dylikt förbud. Statistiska uppgifter ådagalägga otvetydigt, att antalet af brott, dervid fosfortändstickorna utgöra medel, särskildt i abortivt syfte, är beklagligt stort och år efter år ökas.

Vid sådant förhållande, och då Riksdagen gillar de skäl, som anförts till stöd för ifrågavarande framställning, får Riksdagen, som tillika anser, att faran af det brottsliga bruket af fosfortändstickorna vida öfverväger den olägenhet, som deras försvinnande ur marknaden skulle kunna åstadkomma, anhålla, det täcktes Eders Kongl. Maj:t taga i öfvervägande, huruvida ej föreskrift må böra meddelas derom, att tändstickor, i hvilkas tändmassa vanlig (hvit eller gul) fosfor ingår, icke få till riket införas eller der utbjudas eller hållas till salu, samt, derest dylik föreskrift pröfvas erforderlig, för Riksdagen framlägga förslag till lag i ämnet.

Stockholm den 8 maj 1897.

Med undersåtlig vördnad.